

VLÁDA TEMNOTY

Kázání ze soboty 19.3.2022 – br. Michal Balcar

Já jsem pacifista. A hrdý pacifista. Přiznám se, že má cesta k pacifismu začala už na střední škole. Když přišla povinnost vojny, tak jsem požádal o civilní vojenskou službu a prohlásil jsem jako důvod své svědomí. Reálně ale byli tím hlavním důvodem strach ze šikany a neochota podřízovat se vojenskému drilu, který mi tehdy připadal jako něco, co můj svobodný duch nemůže akceptovat. Později, jako student teologie, jsem začal objevovat pacifistickou křesťanskou tradici, přes Petra Chelčického, novokřtěnce až k Lvu Tolstému. Skutečnost, že adventisté měli k pacifismu vždy blízko (byť nikdy nebyli v jeho dodržování tak důslední jako např. Svědkové Jehovovi), my byla vždy neobyčejně sympatická.

Teď se ale přistihuji, že se zaujetím sleduji zprávy o vojenské technice, čtu si, jak fungují javelíny a jiné zbraně a fandím Ukrajincům v tom, aby zabili, co nejvíc ruských vojáků. Jak se pacifista může radovat z válečných úspěchů, být bránící se strany? Je to proto, že my žijeme ve chvíli, kdy se vlády ujala temnota. A temnota se vkrádá i do mého srdce.

Ještě ani nedomluvil a hle, zástup, a vpředu ten, který se jmenoval Jidáš, jeden ze Dvanácti; přistoupil k Ježíšovi, aby ho políbil. Ježíš mu řekl: „Jidáš, políbením zraňuješ Syna člověka?“ Když ti, kteří byli s Ježíšem, viděli, co nastává, řekli: „Pane, máme se bit mečem?“ A jeden z nich napadl sluhu veleknězova a utál mu pravé ucho. Ježíš však řekl: „Přestaňte s tím! “ Dotkl se jeho ucha a uzdravil ho. Pak řekl Ježíš těm, kteří na něho přišli, kněžím, velitelům stráže a starším: „Jako na povstalce jste na mne vyšli s meči a holemi. Denně jsem byl mezi vámi v chrámě, a nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina, vláda tmy.“ (Lukáš 22,47-53)

Fyzické násilí není součástí mého života. Naposledy jsem se pral s Honzou Bartošem tak v 5. třídě. A zdá se, že podobně to bylo i s Ježíšem. Našemu textu ještě předchází pasáž, kdy Ježíš vyzývá učedníky, aby se ozbrojili. Oni již mají dva meče a ptají se, zda to stačí. Ježíšův postoj je zvláště ambivalentní, vnitřně protichůdný. Na co jsou ty meče? Dva stačí? A když konečně dojde na potyčku, tak uzdraví sluhovi ucho a nechá se zatknout? Na tyto otázky odpovědi nemám, ale docela se k tomu příběhu dokážu vztáhnout, protože ta jeho rozpolcenost odráží přesně stav mého nitra.

Kraličtí ve výkladech k Šestidíle k našemu textu říkají: *Že jeho dobrovolným vydáním a ne jejich mocí na to přišlo, aby jat byl. Nebo síc jinak měvše ho často v Chrámě, dávno by jemu to byli učinili, kdyby od něho zdržáni nebyli. Že čas nastal jeho jeti i jich, že jsou synové temnoty.*

Kdo byl v tom davu zatýkajícím Ježíše? Text říká: “hle, zástup” a později dodává, že v něm byli kněží, velitelé stráže a starší. A já dodám, že také prospěcháři, lidé zblblí propagandou, vůdcové posedlí mocí, lidé hloupí i chytří, lidé hltající fake news a propagandu i lidé, kteří fake news vytvářejí a sdílejí. A v této chvíli jsou z nich všech služebníci temnoty, protože temnotě nabídli své srdce i své ruce.

Petr Vacík, kněz sloužící v Akademické farnosti u Salvátora navštívil slovensko ukrajinské hranice a své postřehy uveřejnil na internetu. Z jeho slov mě zasáhla tato: *virus války nahlodává lidskou duši, ale jako vše živé, i duše se brání a nabývá větší síly.* A Vacík dále cituje biskupa z Užhorodu: *“Takto reaguje lidské srdce na válku. Několik prvních dní jako bychom to nebrali vážně. Bylo to naprosté popírání, protože jsme si nic takového nedovedli představit. Po několika dnech války jsme si plně uvědomili, co se děje, a dolehlo to na nás. Potom jsme zjistili, že pod tou tíží se nedá přežít, natož pak žít. Museli jsme se rozhodnout pro sílu k životu. I s tím, že*

nyní to bude život v době války.”

Byť žijeme ve chvíli vlády temnoty, dovolte mi proti tomuto textu postavit jiný, který též mluví o temnotě:

Žijte proto jako děti světla – ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; zkoumejte, co se líbí Pánu. Nepodílejte se na neúčinných skutcích tmy, naopak je nazývejte pravým jménem. O tom, co oni dělají potají, je odporné i jen mluvit. Když se však ty věci správně pojmenují, je jasné, oč jde. A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probud' se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazáří ti Kristus. (Ef 5,9-14)

Nejprve jsme vyzýváni k tomu, abychom temnotu pojmenovali. Abychom pojmenovali ty skutky tmy. Abychom nesměšovali světlo a temnotu. Jenže, jak z té tmy vyjít? Skrze Kristovo zmrtvýchvstání. To má moc, to přináší světlo. Držet se Krista prozáří tento věk temnoty a je to potřeba teď, víc než kdy předtím

Jde i o naše srdce, jde i o naše ruce. Boj, který je v pozadí války na Ukrajině je boj života proti smrti, lásky proti nenávisti, světla proti temnotě – probudme se, vstaňme z mrtvých a zazáří nám Kristus.

Dnes slavíme Večeři Páně. Někdy přicházíme slavit, jindy hledat útočiště, někdy přicházíme s vděčností, dnes s obavami. A prosíme, aby nás Pán u sebe skryl, aby skryl naše srdce a dal nám tak sílu použít ruce k pomoci těm, kdo potřebují. Aby skryl naše srdce ve své lásce a my mohli vyjít do svět války a přinášet do něj víru, naději a lásku.

